

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Район/ Муниципий:

Местност:

Училище:

Фамилия, име на ученика:

ТЕСТ № 1

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

ТЕСТОВЕ ЗА ТРЕНИРАНЕ
ЛИЦЕЙСКИ ЦИКЪЛ
Хуманитарен профил
февруари 2024 година
Време за работа – 180 минут

Необходими материали: *син химикал*.

Препоръки за кандидатите:

- Внимателно прочети заданията, предложени в теста.
- Решаване на всички тестови задачи е задължително.

Успешна работа!

Брой точки: _____

Прочетете внимателно текста и отговорете на въпросите.

Лазар обеща да направи къща и жена му Ния чакаше търпеливо. Още малко. Най-сетне свекървата Султана заповяда – на сам чисти понеделник – да разтворят прозорците, които бяха закнижени през цялата зима.

Дойде пролет – тъкмо време да започват с новата къща, но Лазар не отваряше дума за строеж. Ния чакаше всеки ден да заговори Лазар. Ами той още не беше казал къде мисли да дигне новата къща: дали в двора на бащината си къща, дали в двора на къщата на нейния баща, или пък ново място ще купува. Мина Великден, мина и Гергьовден, започнаха и горещини. Едва тогава Ния му напомни за новата къща: «Ами, Лазе, що мислиш... Ще правим ли веќе къщата?»

Никога не беше го виждала Ния такъв. Смути се той, като дете, та дори и червенинка пропълзя по лицето му, започна да върти очи – да крие погледа си от нея: «Знаеш ли, Ния, .. мислех аз много ... исках да ти кажа... Хайде да оставим и тая година, нека мине и тая година, пък после веќе сигурно».

Той не я поглеждаше и не видя как се промени лицето ѝ. Като да я удари с нож в сърцето. Тя не беше го виждала да се колебае, да увърта, да се опитва да я залъгва и мами. Тя знаеше, че той изпълнява всяко свое обещание и винаги гледа човека право в очите. Какво бе станало с него сега? Сигурно майка му бе го предумала, друго не можеше да бъде...

- Ти сигурно заради майка... Тя не те пуца, не дава да се отделиш от нея.

- И това е... заради майка, но има и друго. Имам аз пари за къща, но искам да ги обърна още един път в моята работа, да станат повече. Сега е време, Ния, да се печелят пари за цял живот. Ето и панаирът приближава. Ицо Бобев пак замина за Виена, заминаха и други търговци по Немско, и още по-далеко... Такова сега е времето, всички като мравки, всеки гледа повече зрънца да събере, та и аз наумих да обърна барем още веднъж всичките си пари, а после хубава къща ще направя.

Ния тихо въздъхна: «Не си ли помислил ти за мене, Лазе? За всичко друго си помислил – и за майка си, и за печалбите си, и за тия, които ходят по Немско, а мене си ми забравил». За пръв път се размъти в сърцето ѝ, надигна се в нея недоволство против Лазара, и я заболя сърцето ѝ до сълзи.

- Ама ти не можеш да се ядосваш толкова – се опита да я успокои Лазар. – Сърдиш ли ми се, Ния?

Тя нищо не отговори, а и той нищо повече не я попита.

(По Димитър Талев)

№	Тестови задачи	Точки	
1.	Отговорете с ДА или НЕ, като заградите съответното кръгче. Според текста: А) Ния не смее да иска да живее в нова къща. ДА/НЕ Б) Лазар решава да строи къща в двора на баща си. ДА/НЕ В) На Лазо не му стигат парите за строежа. ДА/НЕ Г) Султана е главна в семейството си. ДА/НЕ Д) За Лазо настъпи време да печели пари. ДА/НЕ	L/0/1/2/3 /4/5	L/0/1/2/3 /4/5

2.	<p>Тълкувайте значението на дадените изрази (изречения) от текста с едно изречение или синонимен израз.</p> <p>На сам чист понеделник - _____</p> <p>_____</p> <p>Като я удари с нож в сърцето - _____</p> <p>_____</p> <p>Наумих да обърна още веднъж всичките си пари</p> <p>_____</p>	L/0/1/2/3 L/0/1/2/3	L/0/1/2/3 L/0/1/2/3
3.	<p>Открийте в текста и запишете примери на:</p> <p>3 метафори</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>2 сравнения _____</p>	L/0/1/2/3 /4/5	L/0/1/2/3 /4/5
4.	<p>Озаглавете текста, като назовете темата му, и запишете заглавието.</p> <p>_____</p>	L/0/1/2	L/0/1/2
5.	<p>Отговорете на въпроса, като заградите буквата на верния отговор. Към кой тип се отнася текстът?</p> <p>А. повествование и описание; Б. повествование и разсъждение; В. повествование; Г. разсъждение.</p>	L/0/1	L/0/1
6.	<p>Открийте в текста и запишете по един синоним към всяка дадена дума.</p> <p>Да построи _____</p> <p>Съмнява се _____</p> <p>Лъже _____</p> <p>Макар _____</p> <p>Случило се _____</p>	L/0/1/2/3 4/5	L/0/1/2/3 4/5

<p>7.</p>	<p>Коментирайте с 2-3 изречения смисъла на следната фраза от текста: «Такова сега е времето, всички като мравки, всеки гледа повече зрънца да събере...».</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p>	<p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p>
<p>8.</p>	<p>Съставете и запишете 3 /три/ изречения, като употребите думата „<i>НОВ</i>” в различни значения /можете да промените формата на думата – род и число.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>L/0/1/2/3</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1/2/3</p>	<p>L/0/1/2/3</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1/2/3</p>

9.	Характеризирайте с 3-5 изречения образа на Лазар, като назовете и аргументирате 3 негови черти, проявени в текста. _____	L/0/2/3/4 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1	L/0/2/3/4 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1
10.	Посочете към коя част на речта се отнася думата „МУ” и определете граматическата ѝ форма. 1) жена му _____ 2) му напомни _____	L/0/1/2 L/0/1/2	L/0/1/2 L/0/1/2
11.	Запишете следните съществителни: двор, човек, път, сърце А. в множествено число _____ _____ Б. в съчетание с числителното 2 (като го запишеш с букви) _____ _____	L/0/1/2/3 /4 L/0/1/2/3 /4	L/0/1/2/3 /4 L/0/1/2/3 /4

12.	<p>Запишете в съответните редове по един пример на глаголните времена, които се срещат в текста.</p> <p>Сегашно време _____</p> <p>Минало свършено _____</p> <p>Минало несвършено _____</p> <p>Минало неопределено _____</p> <p>Минало предварително _____</p>	L/0/1/2/3 /4/5	L/0/1/2/3 /4/5
13.	<p>Трансформирайте откъса в преизказно наклонение и запишете го:</p> <p>Той не видя как се промени лицето на Ния. Тя помисли, че майка му бе го предумала да строи своя къща, друго не можеше да бъде...</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/1/2/3 4/5	L/0/1/2/3 4/5
14.	<p>Препишете изречението, като поправите правописните и пунктуационните грешки.</p> <p>Сговориха се двамата братя и продадоха бащиният си имот – дюкяна, нивиците и лозето за сто и двайсет лири (повече и не можеха да вземат по това време) разделиха си брацки парите, казаха, че къщата остава за майка им и веднага след великден Кочо замина за София с цялото си семейство.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/1/2/3 4/5/6	L/0/1/2/3 4/5/6

15.	<p>Прочетете изречението и запишете верните твърдения от дадените в скобите:</p> <p>Такова сега е времето, всички са като мравки, всеки гледа повече зрънца да събере, та и аз наумих да обърна барем още веднъж всичките си пари, а после хубава къща ще направя.</p> <p>_____ (сложно съчинено, сложно съставно, сложно смесено) и се състои от _____ (две, три, четири, пет, шест) прости изречения.</p>	<p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p>	<p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p>
16.	<p>Запишете по един автор към следните периоди от историята на българската литература:</p> <p>От Освобождението до края на Първата световна война</p> <hr/> <p>Старобългарска литература</p> <hr/> <p>Възрожденска литература</p> <hr/>	L/0/1/2/3	L/0/1/2/3
17.	<p>Свържете със стрелки творбата и нейния жанр.</p> <p>„Под игото“ повед</p> <p>„Ветрената мелница“ ода</p> <p>„На Лора“ разказ</p> <p>«Немили-недраги» роман</p> <p>стихотворение</p>	<p>L/0/1/2/3</p> <p>4</p>	<p>L/0/1/2/3</p> <p>4</p>
18.	<p>Назовете и запишете имената на трима български автори и произведенията им, в които се разказва за българското семейство.</p> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>L/0/1/2/3</p> <p>L/0/1/2/3</p>	<p>L/0/1/2/3</p> <p>L/0/1/2/3</p>
19.	<p>Свържете със стрелки творбата и името на нейния автор.</p> <p>„На майка ми“ Любен Каравелов</p> <p>„Ралица“ Йордан Йовков</p> <p>„Българи от старо време“ Пенчо Славейков</p> <p>„Шибил“ Иван Вазов</p>	<p>L/0/1/2/3</p> <p>4</p>	<p>L/0/1/2/3</p> <p>4</p>

